

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 189/2019-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. júla 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Magdolenom, Farská 28, Nitra, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 5, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 4, čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 47/2018 a jeho uznesením z 22. januára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. mája 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom

JUDr. Michalom Magdolenom, Farská 28, Nitra, doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 27. júna 2019, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 5, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 5 ods. 4, čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 47/2018 a jeho uznesením z 22. januára 2019 (ďalej len „namietané uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 T 103/2009 z 24. novembra 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 To 6/2010 z 25. marca 2010 uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) k ustanoveniam § 145 ods. 1 a ods. 2 písm. a) a c) Trestného zákona s poukazom na § 139 písm. h) Trestného zákona a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní dvadsiatich piatich rokov. Po povolení obnovy konania v predmetnej trestnej veci sťažovateľa bol označený rozsudok zrušený, čo sa týka výroku o treste. Následne v obnovenom konaní bol sťažovateľ rozsudkom okresného súdu č. k. 6 T 103/2009-1201 z 25. novembra 2014 odsúdený k úhrnnému nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní dvadsiatich piatich rokov. O odvolaní, ktoré proti tomuto prvostupňovému rozsudku sťažovateľ podal, rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 4 To 7/2015 z 5. februára 2015, ktorým rozsudok okresného súdu podľa § 321 ods. 1 písm. e) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zrušil a podľa § 322 ods. 3 citovaného zákona odsúdil sťažovateľa k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní dvadsiatich troch rokov. Dovolanie sťažovateľa, ktoré proti uvedenému druhostupňovému rozhodnutiu podal, odmietol najvyšší súd namietaným uznesením podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ oboznamuje ústavný súd s námietkami, ktoré uplatnil v podanom dovolaní a s ktorými sa podľa jeho názoru najvyšší súd náležite

nevysporiadal. V prvom rade argumentuje, že v obnovenom konaní predniesol na hlavnom pojednávaní návrh na doplnenie dokazovania vyžiadaním správy o zdravotnom stave poškodeného, ktorý prvostupňový súd s odkazom na 272 ods. 3 Trestného poriadku odmietol vykonať, dôvodiac, že sa týka okolnosti nepodstatnej pre rozhodovanie o treste. Sťažovateľ je toho názoru, že odmietnutím vykonania navrhovaného dôkazu došlo k porušeniu jeho práv na obhajobu a na spravodlivý proces, keďže navrhnuté dokazovanie smerovalo podľa neho ku skutočnosti, ktorú konajúce súdy opakovane prezentovali ako podstatnú vo vzťahu k výške trestu, keď opakovane zdôrazňovali, že uloženie stanovenej výšky trestu je odôvodnené skutočnosťou ťažko napravitel'ného, resp. nenapravitel'ného následku v podobe poškodenia zdravia poškodeného v trestnej veci sťažovateľa.

4. V ďalšom bode ústavnej sťažnosti sťažovateľ uvádza, že v uplatnenom dovolaní formuloval aj námietku nezákonnosti dôkazov a absencie nezávislosti vyšetrovacieho orgánu, v rámci ktorej argumentoval, že trestné stíhanie v jeho trestnej veci začal neoprávnený orgán, a to Úrad inšpekčnej služby, sekcia kontroly a inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, čo podľa jeho názoru spôsobuje „nulitnosť“ všetkých vykonaných úkonov a na to nadväzujúcu nepoužiteľnosť všetkých získaných dôkazov, a teda absentuje preukázanie spáchania skutku, z čoho vyplýva absencia zákonného podkladu na vydanie rozhodnutia o určení druhu a výšky trestu.

5. Napokon sťažovateľ v ústavnej sťažnosti dôvodí, že podané dovolanie oprel aj o formuláciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia), v rámci ktorého namietal, že oba konajúce súdy pri ukladaní trestu prihliadli na príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, a to i napriek skutočnosti, že pri ukladaní trestu aplikovali súčasne aj § 41 ods. 2 Trestného zákona, a teda postupovali v rozpore so zjednocujúcim stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 104/2009 zo 14. júna 2010, v zmysle ktorého spáchanie zbiehajúceho sa trestného činu sa v súlade so zásadou *ne bis in idem* vyjadrenou v § 38 ods. 1 Trestného zákona nepoužije ako príťažujúca

okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, ak by išlo zároveň o okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, pričom môže ísť aj o okolnosť podľa ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona (§ 41 ods. 2 Trestného zákona).

6. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol v jeho veci nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 5, čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 4, čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 47/2018 a namietaným uznesením, označené rozhodnutie zrušil a vrátil vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznal mu tiež primerané finančné zadost'učinenie v sume 200 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

7. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

10. Ústavný súd podľa ustanovenia § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon v ustanovení § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v ustanovení § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa ustanovenia § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

11. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie všetkých jeho označených práv dovolacím rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté jeho dovolanie podané proti právoplatnému odsudzujúcemu rozsudku, kde sťažovateľ porušenie svojich práv vidí v spôsobe, akým sa najvyšší súd vysporiadal s jeho námietkami prezentovanými v uplatnenom dovolaní. Sťažovateľ je toho názoru, že otázky formulované v predmetných dovolacích námietkach neboli zo strany najvyššieho súdu náležite zodpovedané, keďže sa podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd s podstatnou argumentáciou podaného dovolania nevysporiadal.

12. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody,

reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 147/2019).

13. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05, III. ÚS 337/2018).

14. Odkazujúc na závery uvedené v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto uznesenia, ústavný súd zdôrazňuje, že pri posúdení namietaného uznesenia najvyššieho súdu nebolo jeho úlohou preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré konajúci súd oprel svoje rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa najvyšší súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa (prezentovanou v dovolaní) vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či výklad konajúcim súdom aplikovaných právnych noriem neodporuje ich podstate a zmyslu, teda či je namietané uznesenie najvyššieho súdu ústavnoprávne akceptovateľné.

15. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu a opierajúc sa o východiská prezentované v bodoch 13 a 14 odôvodnenia

tohto uznesenia posúdil, či najvyšší súd pri výkone svojej právomoci neprekročil limity sťažovateľom označených článkov ústavy, listiny a dohovoru.

16. Z obsahu namietaného uznesenia vyplýva, že najvyšší súd v úvode odôvodnenia svojho rozhodnutia interpretoval podstatu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, a v rámci tejto interpretácie sťažovateľovi jasne vysvetlil, že dovolanie nepredstavuje prostriedok určený k náprave skutkových zistení, ku ktorým sa dopracovali konajúce sudy v prvom a druhom stupni, preto sa prostredníctvom neho nemožno domáhať preskúmania skutkových záverov a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Najvyšší súd oprel svoj právny záver o odmietnutie dovolania sťažovateľa z dôvodu nesplnenia uplatnených dovolacích dôvodov o toto podrobné odôvodnenie: *«Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu. V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený namietal odmietnutie vykonania ním navrhovaného dôkazu, spočívajúceho vo vyžiadaní si správy o zdravotnom stave poškodeného [REDAKOVANÉ]. Za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. však nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011). Zároveň platí, že, ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť (272 ods. 3 Tr. por.), alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú [§ 274 ods. 1 Tr. por. (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 116/2014)]. Návrh na doplnenie dokazovania, spočívajúci vo vyžiadaní si správy o zdravotnom stave poškodeného,*

predniesla obhajkyňa obvineného na hlavnom pojednávaní 25. novembra 2014 (č. 1. 1196), pričom prvostupňový súd sa s týmto návrhom vysporiadal tak, že na tomto hlavnom pojednávaní ho podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol vykonať, pretože sa týkal okolnosti nepodstatnej pre rozhodovanie o treste obvineného za spáchanú trestnú činnosť (č. 1. 1196). V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd vo vzťahu k uvedenému na str. 7 uviedol: „Ani odstupom času od spáchania skutku nemožno hovoriť, že by mal byť obžalovanému uložený nižší trest a nemení na to nič ani skutočnosť, že je možné, že sa poškodeným [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] zlepšil zdravotný stav, ak sa tak stalo, je to potrebné vyhodnotiť v pozitívnom smere, že sa aspoň čiastočne podarilo zmierniť následky spáchaného skutku, no poukazujúc na všetky vyššie uvedené skutočnosti, ani táto okolnosť nemôže privodiť pre obžalovaného priaznivejší trest a ovplyvniť rozhodovanie súdu pri ukladaní trestu, preto boli i návrhy obžalovaného v tomto smere na doplnenie dokazovania zamietnuté.“ Je teda zrejmé, že s návrhom na doplnenie dokazovania sa prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní vysporiadal a svoje rozhodnutie aj v tomto smere dostatočne odôvodnil spôsobom, ktorý nemožno označiť za svojvoľný. Treba pritom dodať, že súčasťou práva na obhajobu, ale ani práva na súdnu ochranu nie je právo obvineného na rozhodnutie v súlade s jeho návrhom, resp. očakávaním. Možno preto konštatovať, že nevykonanie obvineným navrhovaného dôkazu v predmetnej veci nezakladá naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu videl obvinený v nepoužitelnosti a nulitnosti všetkých dôkazov vykonaných v predmetnej veci z dôvodu, že sekcia kontroly a inšpekčnej služby nemá kompetenciu začínať trestné stíhanie, vznášať obvinenie ani podávať návrh na podanie obžaloby. Vo vzťahu k tejto dovolacej námietke obvineného je však potrebné konštatovať nesplnenie podmienky dovolania uvedenej v § 371 ods. 4 Tr. por., v zmysle ktorej dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Tr. por. možno použiť iba vtedy, ak namietané okolnosti, ktoré boli dovolateľovi známe už v pôvodnom konaní, tento uplatnil najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Zmyslom ustanovenia § 371 ods. 4 Tr. por. je predísť tomu, aby konanie pred dovolacím súdom slúžilo ako možnosť namietat nové a nové nedostatky, ktoré mohli byť zhojené už v konaní pred súdom nižšieho stupňa. Zákonodarca v

tejto súvislosti totiž predpokladal, že pokiaľ bola namietaná vada dovolateľovi známa už v pôvodnom konaní, a tento sa ju nesnažil odstrániť pri prvej možnej príležitosti, nejde o vadu tak závažnú, aby ju bolo potrebné preskúmať v dovolacom konaní, a v podstate by mohlo ísť len o špekuláciu dovolateľa smerujúcu k predĺženiu celého konania. Z predloženého spisového materiálu nevyplýva, že by obvinený kedykoľvek v priebehu predchádzajúceho konania namietal nezákonnosť a nepoužiteľnosť dôkazov z dôvodu vykonávania vyšetrovania sekciou kontroly a inšpekčnej služby, hoci táto skutočnosť mu musela byť zrejmá už v prípravnom konaní. Keďže uvedené skutočnosti obvinený prvýkrát namietal až v podanom dovolaní, dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. s poukazom na § 371 ods. 4 Tr. por. v predmetnej veci nemožno použiť. Napriek tomu dovolací súd len pre úplnosť dodáva, že na obvineným nastolenú otázku dáva odpoveď stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 95/2015, podľa ktorého „Okolnosť, že inšpekčnú službu Policajného zboru je nariadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) zaradená aj do organizačnej štruktúry ministerstva vnútra ako úrad inšpekčnej služby ministerstva vnútra v rámci sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra, je výrazom podriadenosti Policajného zboru ministrovi vnútra Slovenskej republiky (§ 6 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov - ďalej len „zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore“) a možnosti ministra vnútra určiť, že službu alebo útvar Policajného zboru nebude riadiť prezident Policajného zboru, ale bude riadená „inak“ (§ 6 ods. 2 naposledy označeného zákona). Také zaradenie nič nemení na tom, že inšpekčná služba je súčasťou Policajného zboru ako služba aj útvar tohto zboru (§ 4 ods. 1, ods. 2 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore) a pri činnosti inšpekčnej služby ide o výkon pôsobnosti (plnenie úloh) Policajného zboru pri odhaľovaní a vyšetrovaní trestných činov [§ 2 ods. 1 písm. b) a d) zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore], a to prostredníctvom policajtov (§ 7 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore). Vyšetrovateľ Policajného zboru, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. a) Trestného poriadku a poverený príslušník Policajného zboru, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. c) Trestného poriadku.“

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Predmetný dovolací dôvod opiera obvinený o nesprávne použitie § 37 písm. h) Tr. zák. za súčasnej aplikácie § 41 ods. 2 Tr. zák. Pri tejto dovolacej námietke je na jednej strane potrebné dať za pravdu obvinenému v tom smere, že konajúce súdy postupovali v rozpore s publikovanou judikatúrou najvyššieho súdu, ak aplikovali súčasne § 37 písm. h) Tr. zák. aj § 41 ods. 2 Tr. zák. Z odôvodnenia obvineným uvádzaného stanoviska trestnoprávneho kolégia zverejneného v Zbierke pod č. 1/2011, totiž vyplýva, že „Spáchanie druhého trestného činu ako priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák. sa však nepoužije, ak je potrebné z dôvodu viacčinného súbehu trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, aplikovať asperačnú zásadu v zmysle § 41 od. 2 Tr. zák. (eventuálne v nadväznosti na toto ustanovenie aj v zmysle § 41 ods. 3 alebo § 42 Tr. zák.). Spáchanie druhého trestného činu (popri zločine alebo prísnejšie trestnom zločine) je totiž okolnosťou podmieňujúcou použitie prísnejšej trestnej sadzby podľa naposledy citovaného ustanovenia. Platí teda, že okolnosť podmieňujúca použitie prísnejšej trestnej sadzby môže byť takto použitá nielen podľa úpravy v obsiahnutej v ustanovení osobitnej časti Trestného zákona (jeho príslušnom vyššom odseku), ale aj v ustanovení všeobecnej časti Trestného zákona (§ 41 ods. 2). Ak je potom takto použitá, jej duplicitnému použitiu ako priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák. bráni zásada „ne bis in idem“ vyjadrená v § 38 ods. 1 Tr. zák.“ Na druhej strane ale treba uviesť, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., pod ktorý namietané nesprávne použitie priťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. h) Tr. zák. obsahovo spadá, nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného (§ 371 ods. 5 Tr. por.). Z tohto pohľadu je v predmetnej veci podstatné, že ani prípadné vypustenie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák. a následný postup podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. len pri existencii poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Tr. zák. by zásadným spôsobom neovplyvnil postavenie dovolateľa. Aj v prípade takejto úpravy trestnej sadzby, v rámci ktorej by v súlade s rozhodnutím najvyššieho súdu zverejneným v Zbierke pod č. 32/2009 došlo najprv k zníženiu hornej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. a následne k jej zvýšeniu o jednu tretinu v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák. (pri zohľadnení

zákonného obmedzenia hornej hranice trestnej sadzby podľa § 41 ods. 2 veta druhá Tr. zák.) by totiž konajúce súdy vychádzali z totožného rozpätia trestnej sadzby ako v napadnutých rozhodnutiach, a to dvadsať až dvadsaťpäť rokov. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. tak s poukazom na § 371 ods. 5 Tr. por. v predmetnej veci nemožno použiť. Treba pritom uviesť, že prípadné námietky týkajúce sa neprimeranosti v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby uloženého trestu nemožno podradiť pod žiaden z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Napokon v závere najvyšší súd k dovolaniu obvineného uvádza, že ustanovenie § 374 ods. 3 Tr. por. nemožno uplatňovať ako samostatný dôvod dovolania, ale toto ustanovenie len v nadväznosti na § 369 Tr. por. a § 372 ods. 1 Tr. por. vyjadruje okolnosť, že aj keď sa z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. dovolaním napáda vždy rozhodnutie súdu druhého stupňa (okrem dovolania podaného ministrom spravodlivosti), možno dovolaním namietat aj chyby konania súdu prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2014).»

17. Z obsahu odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu, ako aj z obsahu samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ ako dovolacie dôvody v podanom opravnom prostriedku uplatnil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda porušenia práva na obhajobu zásadným spôsobom, ďalej dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, teda že je napadnuté rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, a napokon dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) citovaného zákona, a síce nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia. Najvyšší súd v úvode odôvodnenia namietaného uznesenia sťažovateľovi vysvetlil podstatu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý ako taký v žiadnom prípade neslúži k revízii skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa.

18. V nadväznosti na uvedené najvyšší súd konštatoval, že v prípade argumentácie sťažovateľa, ktorú subsumoval pod prvý z uplatnených dovolacích dôvodov, ide v podstate o žiadosť sťažovateľa o posúdenie správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu, teda o snahu korigovať ustálené skutkové závery, ktoré dovolací súd, tak ako už bolo povedané,

meniť nemôže. Najvyšší súd na tomto mieste v zmysle uvedeného konkretizoval, že za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov v intenciách zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci. Najvyšší súd súčasne konštatoval, že sa konajúci súd s dôkazným návrhom sťažovateľa riadne vysporiadal, keď náležite zdôvodnil odmietnutie jeho vykonania. Vzhľadom na uvedené dôvody najvyšší súd uzavrel, že prednesená argumentácia sťažovateľa stojí mimo označený dovolací dôvod.

19. Z obsahu odôvodnenia namietaného uznesenia ďalej vyplýva, že k sťažovateľom uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku poukázal najvyšší súd na súvisiace ustanovenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého dovolacie dôvody podľa ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až g) citovaného zákona nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. V nadväznosti na citované ustanovenie Trestného poriadku najvyšší súd dôvodil, že sťažovateľ argumentáciu o nezákonnosti dokazovania a nepoužitelnosti dôkazov z dôvodu vykonávania vyšetrovania špecifikovanou zložkou Policajného zboru, ktorá podľa sťažovateľa nie je kompetentným orgánom k začatiu trestného stíhania, vzneseniu obvinenia a predloženiu návrhu na podanie obžaloby, v predchádzajúcich štádiách konania neuplatnil a prvýkrát ju predstrel až v podanom dovolaní, i napriek skutočnosti, že túto vedomosť preukázateľne mal už v prípravnom konaní (vedomosť o vykonávaní vyšetrovania špecifikovanou zložkou Policajného zboru). I napriek neuplatniteľnosti uvedenej argumentácie s odkazom na citované ustanovenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku najvyšší súd nad rámec svojej prieskumnej povinnosti sťažovateľovi ozrejmil, že jeho názor o nekompetentnosti špecifikovanej zložky Policajného zboru je vyvrátený stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu (zverejnené v zbierke pod č. 95/2015).

20. K poslednému zo sťažovateľom uplatnených dovolacích dôvodov [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku] najvyšší súd v namietanom uznesení uviedol, že je tvrdenie sťažovateľa o nesprávnom použití ustanovenia § 37 písm. h) Trestného zákona síce odôvodnené, keďže konajúce súdy postupovali v rozpore s publikovanou judikatúrou

najvyššieho súdu, ktorá vylučuje zdvojenie, teda súčasnú aplikáciu ustanovenia § 37 písm. h) Trestného zákona (posudzovanie spáchania viacerých trestných činov ako príťažujúcej okolnosti) a asperačnej (zostrujúcej) zásady, avšak takto uplatnený dovolací dôvod nemožno s odkazom na § 371 ods. 5 Trestného poriadku použiť, keďže zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného (sťažovateľa). Na tomto mieste najvyšší súd sťažovateľovi podrobne a jasne vysvetlil, že je s ohľadom na citované ustanovenie Trestného poriadku relevantné to, že v prípade správneho postupu, teda v prípade nezohľadnenia spáchania viacerých trestných činov ako príťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. h) Trestného zákona by prevaha poľahčujúcich okolností, ktorou bola v trestnej veci sťažovateľa skutočnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona (sťažovateľ viedol pred spáchaním trestného činu riadny život), mohla síce viesť k postupu podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona, teda k zníženiu hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby (od 20 do 25 rokov) o jednu tretinu, avšak táto by musela byť následne po aplikácii zostrujúcej zásady podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona zase zvýšená o jednu tretinu, teda by sa takýmto postupom konajúce súdy dopracovali v konkrétnom prípade sťažovateľa opätovne k sadzbe od 20 do 25 rokov, teda k sadzbe totožnej s tou, z ktorej konajúci súd pri vydaní napadnutého právoplatného rozhodnutia vychádzal, a to vzhľadom na limitáciu aplikácie zostrujúcej zásady v zmysle poslednej vety ustanovení § 41 ods. 2 Trestného zákona („Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov“). Zároveň najvyšší súd doplnil, že prípadné výhrady sťažovateľa o neprimeranosti konkrétnej výšky uloženého trestu v rámci uvedenej („nezmenenej“) trestnej sadzby už stoja mimo označený dovolací dôvod a nemožno ich zároveň podradiť pod žiaden zo zákonom vymedzených dovolacích dôvodov.

21. Vychádzajúc zo sumarizácie skutkových a právnych záverov odôvodnenia namietaného uznesenia, tak ako sú uvedené v bodoch 17 až 20 tohto uznesenia, je ústavný súd toho názoru, že sa dovolací súd so všetkými námietkami sťažovateľa uplatnenými v podanom dovolaní náležite vysporiadal a riadne vysvetlil dôvody pre jeho odmietnutie. Odpoveď najvyššieho súdu na vymedzené dovolacie námietky sťažovateľa ústavný súd hodnotí ako vyčerpávajúcu, bez zjavných logických protirečení, plne zodpovedajúcu kritériám stanoveným pre kvalitné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov judikatúrou

ústavného súdu a zároveň súladnú s podstatou a zmyslom aplikovaných právnych noriem [§ 371 ods. 1 písm. c), g) a i), ods. 4 a 5 Trestného poriadku]. Vzhľadom na uvedené ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

22. S ohľadom na všetky uvedené závery bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2019